

Spørgsmål 2:

Udvalget anmoder om ministerens kommentarer til den i Ekstra Bladet den 12. januar 1972, side 23, optrykte skrivelse af 22. december 1971 fra den finske præsidents kansli. (Se underbilag 2 til bilag 1).

Svar:

1. Den finske ambassadør i København har afleveret det i oversættelse vedlagte PM om baggrunden for den finske kancellichef Jyränkis brevveksling med cand. jur. fru Kirsten Gamst-Nielsen om et eventuelt nordisk alternativ, hvis Danmark og Norge ikke tilslutter sig EF.

Samtidig udtalte den finske ambassadør på sin regerings vegne sin dybe beklagelse af den pågældende brevvekslings fremkomst.

2. Baggrunden for brevvekslingen er som bekendt, at den finske statsminister Aura i begyndelsen af december 1971 i en fjernsynssamtale mellem de nordiske statsministre på et spørgsmål om, hvorvidt Nordek ville blive aktuelt på ny, udtalte, at Nordek i en sådan ny situation formentlig ville kunne tages frem igen.

Ved et møde mellem en række finske industriforbund den 7. december 1971 korrigerede statsminister Aura sin udtalelse under interviewet ved fremsættelse af følgende bemærkninger:

„Blandt de spørgsmål i den økonomiske politik, som særligt har været nævnt i de seneste uger, hører Nordens og i forbindelse hermed Finlands relationer til EEC. Sagen behandlede bl. a. på de nordiske statsministres tv-interview i Stockholm i sidste uge. Da visse aviser på vildledende måde har gengivet de tanker, jeg fremførte som repræsentant for Finlands regering, vil jeg benytte lejligheden til en rettelser.

Først og fremmest er min henvisning til Nordek blevet udskilt af en større saglig

sammenhæng. Jeg udtalte, at Finland i den sidste ende ikke gik med i Nordek, idet det konstateredes, at planen udgjorde et led i Nordens tilslutning til EEC. Jeg nævnte herefter, at såfremt Danmark og Norge af en eller anden grund trods alt ikke ville komme ind i EEC, kan man forhandle om det nordiske samarbejde ud fra nye udgangspunkter. Mere end dette lovede jeg ikke. Det ville være ejendommeligt, såfremt en hvilken som helst regering i Finland undlod at udnytte en sådan ny forhandlingsituation, såfremt den — mod min formodning — skulle opstå.“

I overensstemmelse hermed anføres følgende i den finske ambassadørs PM: Nordek er dødt, og i tilfælde af, at forhandlingerne om et nordisk økonomisk samarbejde bliver aktuelle, må der være tale om en anden form for samarbejde.

Denne vurdering svarer til den finske præsidents sidste udtalelse på en pressekonference i Abisko den 29. april 1971:

„Nordek er én gang for alle skrinlagt, og jeg kan ikke forestille mig, hvorledes det skulle oplives. . . nye former for nordisk økonomisk samarbejde vil velsagtens blive søgt i fremtiden, men hvad det end bliver, kommer det ikke til at hedde Nordek.“

Som bekendt havde man fra dansk side oprindeligt ønsket en mere vidtgående udbygning af det nordiske økonomiske samarbejde end den, der opnåedes enighed om i Nordek-traktatudkastet. Som følge af de øvrige nordiske landes holdning var det imidlertid fra starten klart, at det ikke var muligt at opnå enighed om et så vidtgående samarbejde. Nordek-traktatudkastet må anses som maksimum for omfanget af et eventuelt udvidet nordisk samarbejde. Når man derfor fra finsk side taler om andre former for et sådant samarbejde, må man tænke på mindre vidtgående ordninger.